

Ιχνηλασιμότητα.....

«ΕΙΣ ΥΓΕΙΑΝ» όλων ημών

Ιχνηλασιμότητα. Η ικανότητα ανίχνευσης της πορείας διακίνησης ενός αγαθού κατά τις φάσεις της παραγωγής, επεξεργασίας και διανομής του, μέσω καταγεγραμμένης ταυτοποίησης.

Τα τελευταία χρόνια η ιχνηλασιμότητα έχει καταστεί ένα σημαντικό επίκαιρο θέμα ειδικά για τον τομέα των τροφίμων. Διατροφικά σκάνδαλα και ανακλήσεις προϊόντων αλλά και διεθνείς έρευνες ενισχύουν καθημερινά σε παγκόσμιο επίπεδο την ανησυχία των καταναλωτών σχετικά με τα προϊόντα που καταναλώνουν. Αυστηροί κανονισμοί υποχρεώνουν πλέον όλους τους εμπλεκόμενους στην εφοδιαστική αλυσίδα τροφίμων - κατασκευαστές, παραγωγούς, διακινητές, λιανέμπορους- να είναι σε θέση να γνωρίζουν την προέλευση των προϊόντων που παράγουν ή/και πωλούν ώστε σε περίπτωση ανάκλησης ή απόσυρσης ενός προϊόντος, να αντιδράσουν έγκαιρα και αποτελεσματικά. Κατά συνέπεια, είναι ιδιαίτερα κρίσιμο για τα συστήματα ιχνηλασιμότητας να επιτρέπουν τον προσδιορισμό της προέλευσης όλων των πρώτων υλών και τον προορισμό όλων των τελικών προϊόντων, με τρόπο αδιαμφισβήτητο, ασφαλή και ταχύτατο.

Γράφει η
Μιράντα Γιακουμάκη*

Ένα ολοκληρωμένο σύστημα ιχνηλασιμότητας προβλέπει τη δημιουργία μιας μοναδικής ταυτότητας για κάθε προϊόν, σε κάθε σημείο της εφοδιαστικής αλυσίδας. Μιας ταυτότητας, που θα παραπέμπει σε αρχείο πληροφοριών για όλο το ιστορικό του προϊόντος σε κάθε στάδιο δημιουργίας και διακίνησής του.

Διεθνή πρότυπα GS1 –«ασφαλής καταγραφή- μοναδική αναγνώριση- αποτελεσματική επικοινωνία»

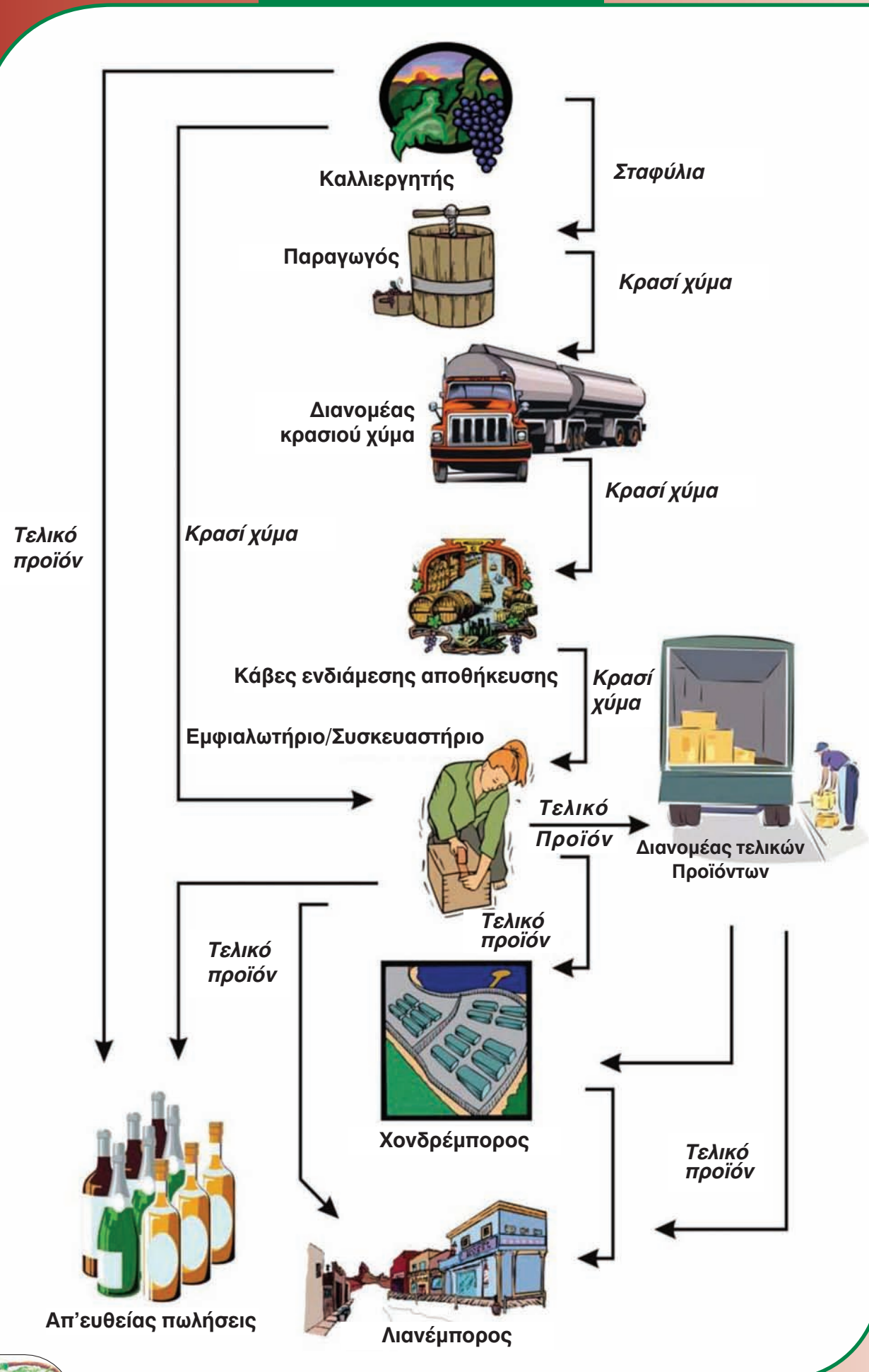
Τα πρότυπα του Συστήματος GS1 συνθέτουν μία ολοκληρωμένη διαδικασία ιχνηλασιμότητας (GTS -GS1 Global Traceability Standard) σύμφωνα με διεθνείς κανονισμούς, που βοηθά τις επιχειρήσεις να εξασφαλίζουν αποτελεσματική διαχείριση όσον αφορά στην ασφάλεια των τροφίμων, τόσο εσωτερικά, όσο και καθ' όλη την εφοδιαστική αλυσίδα.

Το GS1 Global Traceability Standard:

- περιγράφει τη διαδικασία ιχνηλασιμότητας ανεξάρτητα από την επιλογή των διαθέσιμων τεχνολογικών λύσεων
- καθορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις για εταιρείες όλων των μεγεθών καθώς και τα αντίστοιχα πρότυπα GS1 που θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν σε συνδυασμό με τα πληροφοριακά συστήματα
- ανταποκρίνεται στις βασικές νομοθετικές και επιχειρηματικές ανάγκες λαμβάνοντας υπόψη τους τοπικούς και διεθνείς κανονισμούς ώστε να μην περιορίζεται στην ιχνηλασιμότητα εντός περιορισμένων γεωγραφικών ορίων.

Εφοδιαστική Αλυσίδα του Κρασιού

Μέσω της αυτοματοποιημένης καταγραφής και ανταλλαγής πληροφοριών, εξασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων και παρέχεται πλήρης διαφάνεια σε ολόκληρη την εφοδιαστική αλυσίδα. Από τον καλλιεργητή στον παραγωγό, στον μεταφορέα, στο συσκευαστήριο, στο διακινητή, στις αποθήκες, στα σημεία πώλησης, ενώ σε περίπτωση προβλήματος, υπάρχει η δυνατότητα για άμεση αναγνώριση και εντοπισμό των επηρεαζομένων προϊόντων. Κατά συνέπεια θα πρέπει να προηγείται πάντα μια λεπτομερής καταγραφή και αποτύπωση των διαδικασιών όλων αυτών των εμπλεκόμενων «κρίκων» της εφοδιαστικής αλυσίδας καθώς και των μεταξύ τους σχέσεων. Στην πράξη, το Σύστημα GS1 διαθέτει τα παρακάτω «εργαλεία» για κάθε βήμα:

Ταυτοποίηση/Κωδικοποίηση – αφορά στα προϊόντα και τους «κρίκους»

- Κωδικός GTIN (Διεθνείς Κωδικός Μονάδων Εμπορίας) που αποτελούν την «ταυτότητα» των προϊόντων σε όλα τα επίπεδα συσκευασίας
- Κωδικός GLN (Διεθνείς Κωδικός Θέσεων) για τον κάθε «κρίκο» είτε αυτός είναι η εταιρεία αυτή καθ' εαυτή, είτε τμήματά της, είτε συγκεκριμένα σημεία στη γραμμή παραγωγής της
- Κωδικός SSCC (Σειριακοί Κωδικός Μονάδων Logistics) για την κωδικοποίηση των μονάδων Logistics.
- Συμπληρωματικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν κι άλλοι κωδικοί όπως GSRN (Διεθνείς Κωδικός Υπηρεσιών), GSIN (Διεθνείς Κωδικός Φορτίων), GCIN (Διεθνείς Κωδικός Συνδιασμένων Φορτίων) κλπ.

Σήμανση – αφορά στον τρόπο αναγραφής αλλά και συλλογής των κωδικών ή/και πρόσθετων πληροφοριών.

Τα barcodes και η τεχνολογία RFid αποτελούν την καλύτερη επιλογή. Τα γνωστά από τα καταναλωτικά προϊόντα σύμβολα UCC/EAN, τα σύμβολα GS1-128 σε συνδυασμό με τους δείκτες εφαρμογής (AI) που χρησιμοποιούνται κυρίως για τη σήμανση μονάδων Logistics και μπορούν να απεικονίσουν πρόσθετες πληροφορίες όπως αριθμό παρτίδας, ημερομηνία παραγωγής, ημερομηνία παραγγελίας κ.α., αλλά και τα νεότερης γενιάς barcodes όπως τα GS1 Datamatrix, GS1 QRcode και τέλος τις ραδιοετικέτες RFtags.

Διασυνδέσεις – αφορά στις σχέσεις μεταξύ των κρίκων και την ανταλλαγή πληροφοριών.

Αναφορικά με την ανταλλαγή των δεδομένων ή/και το συγχρονισμό τους μεταξύ των εμπορικών εταιρών, η προσέγγιση «προηγούμενος κρίκος - επόμενος κρίκος» ή όπως λέγεται διεθνώς «one up, one down», θεωρείται συχνά ως το βέλτιστο μοντέλο α-

νταλλαγής πληροφοριών για πλήρη ικνηλασιμότητα. Αυτό επιτυγχάνεται πλέον εύκολα και με ιδιαίτερα μειωμένο κόστος με την υιοθέτηση των GS1 standards για e-commerce (GS1 eCom), τη χρήση του Παγκόσμιου Δικτύου Συγχρονισμού Δεδομένων (GDSN) αλλά και λύσεις που βασίζονται στην τεχνολογία RFid.

Συμπερασματικά, με τη χρήση των μοναδικών GS1 κωδικών barcodes σε όλα τα στάδια παραγωγής και διανομής, ξεχωριστά για κάθε επίπεδο συσκευασίας, για κάθε υπηρεσία, για κάθε φυσική θέση και εμπλεκόμενο, εξασφαλίζεται μοναδικότητα και παγκόσμια αναγνωρισιμότητα. Το σύστημα ικνηλασιμότητας που βασίζεται στα πρότυπα GS1 εξασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα μεταξύ διαφορετικών συστημάτων, διευκολύνοντας έτσι την εφαρμογή της σε όλο το εύρος της εφοδιαστικής αλυσίδας.

ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Η ασφάλεια των καταναλωτών, σε μια παγκοσμιοποιημένη πλέον οικονομία, απαιτεί την εφαρμογή καινοτόμων λύσεων με διεθνή αποδοχή, ώστε η ανταλλαγή πληροφοριών διασυννορια-

Εφοδιαστική Αλυσίδα του Κρασιού

κά να πραγματοποιείται σε πραγματικό χρόνο.

Η σφαιρική προσέγγιση του GS1 όσον αφορά στην ικνυλασιμότητα και τις ανακλήσεις, έχει ήδη οδηγήσει στην εφαρμογή λύσεων που εκμεταλλεύονται το internet και τις δυνατότητες των «έξυπνων» κινητών συσκευών (smartphones). Για παράδειγμα, διαβάζοντας με το κινητό τηλέφωνο το barcode ενός προϊόντος στο ράφι ενός supermarket, μπορούμε να γνωρίζουμε – μέσω internet – εάν το συγκεκριμένο προϊόν περιέχει κάποιο αλλεργιογόνο συστατικό... ή εάν βρίσκεται υπό ανάκληση.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί η στενή συνεργασία του GS1 με τον ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης) αλλά και με το Διεθνή Οργανισμό Τελωνείων WCO.

Πιο συγκεκριμένα, ο ΟΟΣΑ με την υιοθέτηση των GS1 προτύπων για κωδικοποίηση και κατηγοριοποίηση, αποσκοπεί στην ενίσχυση των δυνατοτήτων αναζήτησης της διαδικτυακής του πύλης global recall (<http://globalrecalls.oecd.org>), ώστε να αποτελέσει μια μοναδική πηγή αξιόπιστων πληροφοριών στη διάθεση των καταναλωτών, των επιχειρήσεων και των ρυθμιστικών αρχών σχετικά με τις ανακλήσεις των προϊόντων. Το global recall είναι η πρώτη online εφαρμογή με ενημερωμένες πληροφορίες, που εκδίδονται α-

πό ρυθμιστικές αρχές όλου του κόσμου, σχετικά με τις ανακλήσεις καταναλωτικών προϊόντων.

Παράλληλα, εμπειρογνώμονες των δύο φορέων συνεργάζονται στενά για τη δημιουργία μιας αυτοματοποιημένης εφαρμογής για τη συλλογή πληροφοριών ανακαλούμενων προϊόντων σε πραγματικό χρόνο, από τις ρυθμιστικές αρχές, όπως επίσης για μία εφαρμογή με τη χρήση του κινητού τηλεφώνου, που θα μπορούσε να αποτελέσει ένα φιλικό προς τον χρήστη εργαλείο για τον εντοπισμό επικίνδυνων προϊόντων.

Η συνεργασία GS1 και WCO είναι αποτέλεσμα της κοινής προσπάθειας των δύο φορέων για την αντιμετώπιση του παράνομου εμπορίου πλαστών και πειρατικών προϊόντων. Πρόκειται για τη δυνατότητα ανάγνωσης από τους τελωνειακούς υπαλλήλους μέσω κινητών τηλεφώνων των GS1 barcodes που βρίσκονται επάνω σε εκατομμύρια προϊόντα, την άμεση αναζήτηση πληροφοριών σε αξιόπιστες βάσεις δεδομένων και την αυτόματη σύνδεση με οποιαδήποτε υπηρεσία πιστοποίησης αυθεντικότητας που σχετίζεται με το υπό έλεγχο προϊόν.

**Η κα Μιράντα Γιακουμάκη είναι Σύμβουλος Διοίκησης του GS1 Association-Greece*

*** ΠΗΓΗ ΦΩΤΟ: GS1 Association-Greece*

Ο GS1 Association Greece είναι μη κερδοσκοπικό σωματείο, που δημιουργήθηκε και διοικείται από επιχειρήσεις - χρήστες του Συστήματος GS1. Είναι αποκλειστικό μέλος του Διεθνούς Οργανισμού GS1 στην Ελλάδα, μοναδικός εξουσιοδοτημένος φορέας για την διαχείριση του συστήματος GS1 και τη χορήγηση GS1 κωδικών barcodes με προθέματα 520 και 521.

Το Σύστημα GS1 είναι ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Αναγνωρισμένων Διεθνών Προτύπων, που επί 40 χρόνια αποσκοπεί στη βελτιστοποίηση της εφοδιαστικής αλυσίδας και στην διευκόλυνση του παγκόσμιου εμπορίου. Χρησιμοποιείται από 2.500.000 επιχειρήσεις σε περισσότερους από 20 βιομηχανικούς κλάδους που πραγματοποιούν πάνω από 6 δισ. συναλλαγές /ημέρα.

Το Διεθνές Μητρώο GEPiR (Global Electronic Party Information Registry) είναι μία μοναδική, διεθνής διαδικτυακή πλατφόρμα, περιλαμβάνει όλους τους κωδικούς GS1 σε παγκόσμιο επίπεδο, μέσω σύνδεσης με τα εθνικά γραφεία GS1 και αποτελεί το βασικό εργαλείο του GS1 για την πιστοποίηση της εγκυρότητας των GS1 κωδικών barcodes. Χρησιμοποιείται από επιχειρήσεις, για την επιβεβαίωση των στοιχείων των συνεργατών τους, τελωνειακές και δημόσιες αρχές για επιβεβαίωση στοιχείων και εντοπισμό πλαστών προϊόντων, τελικούς καταναλωτές (ακόμη και μέσω κινητών τηλεφώνων), τα κατά τόπους εθνικά γραφεία GS1, στα πλαίσια του προγράμματος GS1 Logger, που αφορά σε δειγματοληπτικούς ελέγχους εγκυρότητας των GS1 barcodes, στη Διεθνή Εφοδιαστική Αλυσίδα.

